

Ефективне та прозоре управління державними фінансами

Реформовані інституції та сучасні структури створюють прозорість та забезпечують довіру – задля сталого розвитку

Виклик: Неоднозначні успіхи процесу реформ

У 2014 році Україна уклала Угоду про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС), яка повинна наблизити Україну до Європи і принести зміни та добробут. З цієї Угоди для Уряду України впливає порядок денний з низки реформ, що покликані запустити процеси позитивних перетворень в країні. Національна реформа державних фінансів має на меті забезпечити більш прозоре та ефективне управління державним бюджетом України відповідно до європейських та міжнародних стандартів, а також мобілізувати доходи держави на користь сталого розвитку. Окрім цього, у рамках національного Порядку денного у сфері сталого розвитку до 2030 року Україна веде боротьбу проти корупції та підвищує ефективність державного управління.

Незважаючи на суттєві успіхи реформ протягом останніх років, перед системою державних фінансів України все ще стоять серйозні виклики. Міністерство фінансів України виконує свої функції управління та координації недостатньо ефективно. Хоча новий парламент, який розпочав роботу у серпні 2019 року, докладає зусиль для подальшої реалізації реформ, успіхи у боротьбі з

Назва проекту:	Ефективне управління державними фінансами III
Замовник:	Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ)
Виконавець:	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Політичний партнер:	Міністерство фінансів України
Територія діяльності:	Київ
Тривалість:	07/2019 – 06/2022
Контакти:	Томас Мейєр / thomas.meyer@giz.de

корупцією залишаються дуже помірними. Податкові органи ще не вдосконалили механізми адміністрування основних податків, а також приділяють недостатньо уваги потребам громадян у своїй роботі. Населення України не сприймає Рахункову палату як головний незалежний орган фінансового контролю. Успішно запроваджені платформи для забезпечення прозорості державних фінансів усе ще потребують зовнішньої підтримки, а їх успіх ще не є сталим.

Наш підхід: Прозорі та ефективні інституції

За дорученням Федерального Уряду Німеччини GIZ надає підтримку Міністерству фінансів України в ініціюванні та реалізації реформ задля створення прозорої, ефективної та підзвітної системи державних фінансів. Для цього у структурі Міністерства необхідні певні зміни політико-економічного та нормативного характеру. Удосконалена система управління кадрами та покращені комунікаційні навички працівників позитивно впливають на ефективність роботи Міністерства. Працівники податкових органів під час тренінгів дізнаються більше про стандарти оподаткування в ЄС та у світі, а також сприяють їх реалізації в Україні, зокрема – для акцизів та ПДВ. GIZ надає Рахунковій палаті консультативну підтримку у стратегічному плануванні, комунікації та в управлінні

Курс «Управління державними фінансами» – простір для творчих дискусій

знаннями і, таким чином, допомагає їй посилити свою роль незалежного контрольного органу. За усіма напрямками проєкту забезпечується гендерна рівність: жіночі ролі моделі отримують особливу увагу.

Для підвищення прозорості проєкт сприяє реалізації інноваційних цифрових рішень та залучає представників громадянського суспільства та населення. Громадяни отримують можливість висловити свою думку і можуть узяти участь у визначенні напрямку реформ у сфері державних фінансів в Україні. Діалог посилює позитивне сприйняття уряду та довіру до нього. Ініціативи прозорості, засновані недержавними організаціями, наразі успішно закріпилися у системі державного управління і роблять важливий внесок у боротьбу з корупцією. Їх продовжують розбудовувати, щоб збільшити їх «радіус дії».

Діалог між Верховною Радою та Рахунковою палатою України зміцнює співпрацю

Дігіталізація у державних фінансах відкриває ринки та створює прозорість

Оксана Маркарова: „E-Data – це важливий елемент реформи“

У червні 2018 року Оксану Маркарову було призначено виконуючою обов'язків Міністра фінансів України, а після парламентських виборів у 2019 році її було затверджено на посаду Міністра фінансів. Вона особливо цінує Інтернет-платформу *E-Data*, яка дозволяє усім громадянам відстежувати використання державних коштів в Україні. Вона розповідає про успішну систему:

Видавець:

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Головні офіси GIZ: Бонн та Ешборн

GIZ Україна

Ефективне управління державними фінансами III

вул. Крутий узвіз, 7

01004 Київ, Україна

Т +38 044 581 85 87

І www.giz.de/ukraine-ua

Наші результати: Три платформи для більшої прозорості

За підтримки GIZ вдалося розбудувати три Інтернет-платформи *ProZorro*, *ProZorro.Sale* та *E-Data*, які з 2016 року позитивно впливають на фінансову систему країни. *E-Data* дозволяє кожному громадянину України ознайомитися з даними про використання державних коштів – цією пропозицією щодня користуються 20000 осіб. *ProZorro* дозволяє громадянам відстежувати державні тендери. З моменту запуску цієї платформи кількість постачальників, які пропонують свої товари та послуги під час державних тендерів, збільшилася на 50 відсотків. У той же час, стало складніше застосовувати корупційні схеми та маніпулювати коштами, а українській державі вдалося заощадити понад 1,6 млрд. євро протягом лише двох років. Завдяки третій платформі *ProZorro.Sale*, протягом 1,5 року вдалося прозоро продати державну власність вартістю приблизно 260000 євро. Усі платформи з забезпечення прозорості державних фінансів демонструють значне зростання кількості користувачів та усе ширше охоплюють державні органи та бюджети.

Окрім цього, у 2018 році Україна була відзначена *Інститутом міжнародних фінансів* як країна з перехідним устроєм, яка досягла найбільшого прогресу у забезпеченні прозорості даних та стосунків з інвесторами. Ефективність фінансової системи України суттєво покращилася: Міністерство фінансів запровадило середньострокове бюджетне планування, а парламент уперше вчасно ухвалив державний бюджет на 2018 та 2019 роки.

„*E-Data* – це важливий елемент реформи державних фінансів. Цей веб-портал був запущений у 2015 році, а вже через два роки усі відповідні державні установи були офіційно зобов'язані розміщувати свою звітність на порталі. Усе частіше можна зустріти посилання на дані з цього порталу – ці дані використовують не лише журналісти, але й працівники Національного антикорупційного бюро, слідчі або органи прокуратури. *E-Data* демонструє, як витрачаються державні кошти, і в такий спосіб забезпечує прозорість державного бюджету – саме це наразі є найбільш критичним компонентом реформи. Ми дуже раді, що *E-Data* охоплює широкий спектр соціальних активістів та численних донорів, які продовжують розвивати портал та фінансують навчальні курси, які повинні залучити ще більше людей до користування порталом.“

Місце та рік публікації: Київ, 12/2019

Дизайн: Олеся Літвінова

Фото: стор. 1: © GIZ/Томас Імо, © GIZ/Лев Гордон; стор. 2: © GIZ/B&M, © GIZ/Лев Гордон

Текст: Штеффі Ньолтінг

GIZ несе відповідальність за зміст цієї публікації.

За дорученням

Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ)